

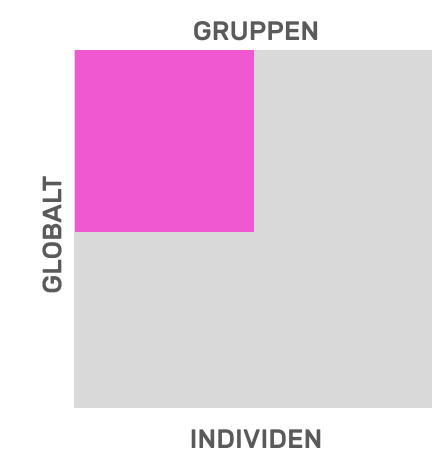
EN MÖTESPLATS MED UPPLEVESER OCH MIXAT TJÄNSTUTBUD

Vad har lett oss hit?

Globaliseringen har fortsatt och Tranås är influerat av kultur och mat från hela världen. Cirkulär ekonomi har blivit standard och konsumtion av produkter har ersatts med konsumtion av tjänster och upplevelser.

Hur är det hållbart?

Genom att omfördela och återanvända.

FUNKTIONEN AV STADSKÄRNAN

En livfull mötesplats dit människor kommer för sociala utbyten. Oavsett om det är för att arbeta på co-working, byta varor, delta eller arrangera event, äta, uppleva kultur eller på annat sätt ta del av de globala influenserna.

FRAMTIDSSTADEN TRANÅS

Funktionen av en stadskärna i ett hållbart samhälle

Som en del i arbetet med Stadsvision 2.0 görs ett Vinnovafinansierat innovationsprojekt för att utmana bilden av framtidens stadskärna och lyfta fram småstadens roll i omställningen till ett mer resursmedvetet samhälle.

Med finansiering från:
VINNOVA

**Shift
Sweden**
impact innovation

**HELLO
FUTURE!**

EN MÖTESPLATS MED UPPLEVELSE OCH MIXAT TJÄNSTUTBUD

Konsumtion

Det privata ägandet har minskat och bytestjänsterna har exploderat i antal. Det finns särskilda bytesbutiker där du kan växla in en gammal vara mot en annan, bytesskåp för handel mellan privatpersoner och andra smarta lösningar som gör den cirkulära konsumtionen smidig och säker.

Trots att handeln har minskat och en stor del sker online har inte alla butiker försvunnit från Storgatan. Utbudet har skiftat och det är större fokus på 2nd hand, reparationer och bytestjänster. Makerspaces och hubbar med den senaste tekniken bidrar också till att ge produkter en längre livslängd och därmed minska nykonsumtionen.

I de butiker där man kan köpa nytt är utbudet noga utvalt och hållbart producerat. Det finns varor från hela världen men de som handlar i Tranås kan vara säkra på att de uppfyller en hög hållbarhetsstandard, vilket kommuniceras tydligt.

Livet i Tranås

I Tranås står det sociala i fokus, centrum är organiserat för människor ska mötas och samarbeta. Att man samsas i Tranås yttrar sig på flera sätt. Co-working spaces är populära och nya modeller för delat boende har utvecklats. I centrum finns lokaler för varierande events; alltifrån föreläsningar och workshops till konserter och idrottsevenemang. Mat står i centrum och den är genomgående hållbart framställd. Influenserna från omvärlden är stora och det finns många nischade meet-ups och föreningar som har global förankring.

All effektivisering i samhället, inte minst genom AI, har lett till arbetstidsförkortning. Det är därför invånarna har mer tid att socialisera och konsumera kultur, mat och dryck tillsammans, och inte minst att engagera sig i stadens alla evenemang.

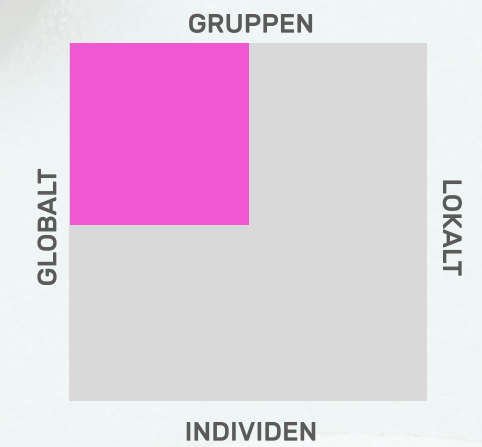
Tranås roll

De globala banden syns också genom kunskapsutbyten med systerstäder världen över som genomgått en liknande omställningsresa mot hållbar konsumtion. Tranås identitet och historia lever kvar, såsom möbelindustrin, samtidigt som man är snabb på att till sig nya lösningar.

I Tranås finns väletablerade samarbeten mellan invånare, kommun och näringsliv. Många av de event och pop-ups som anordnas är genom samverkan och engagemanget är stort.

Mobilitet

Det är ovanligt att äga en privat bil. Istället använder tranåsborna delade mobilitetstjänster. De självkörande elektriska minibussarna är de mest populära. Inte bara människor färdas med dessa, utan de nyttjas även för leveranser - orkestrerat av ett smart system. I anslutning till Storgatan finns logistikhubbar som samnyttjas av de lokala verksamheter och speditörer som hanterar varor som kommer långväga ifrån. Även hemleveranser utgår därifrån, med både leveransrobotar och koordinering med andra transporttjänster. Det är också möjligt att plocka upp sina varor själv, vilket många väljer att göra då de ändå rör sig i centrum.

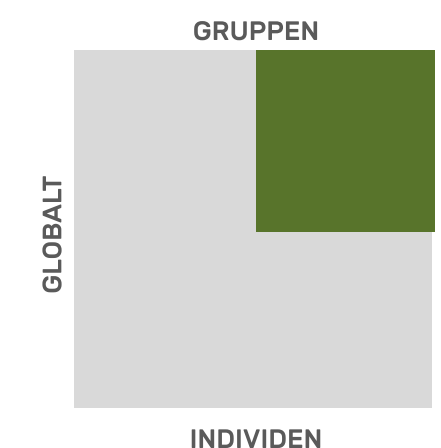
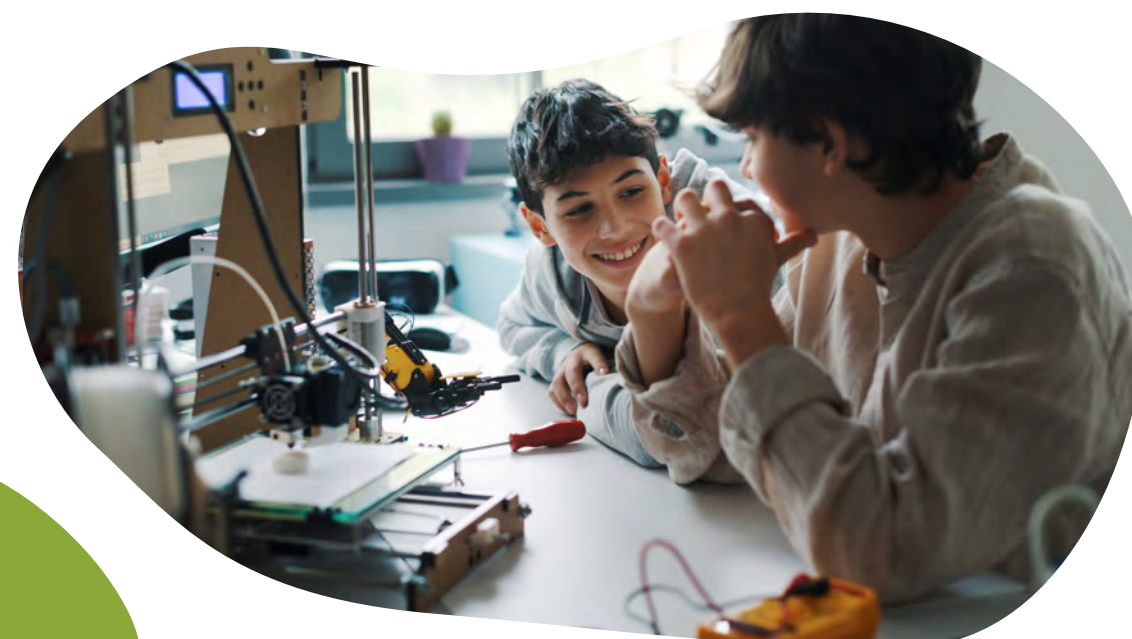

Ett livskraftigt lokalsamhälle

Vad har lett oss hit?

I samband med geopolitiska konflikter i mitten av 2020-talet ökade det nationella fokuset på självförsörjning och beredskap. Tranås har blivit en plats där människor samlas i ett gemensamt ekosystem.

Hur är det hållbart?
Genom förnybara material och biologisk cirkulation.

Funktionen av stadskärnan

I Tranås hjälps man åt. Centrum är främst en plats för den handel och de tjänster man behöver i vardagen. I ett samhälle som fokuserar på lokalproduktion och självförsörjning innebär det att både stadsodling och tillverkning, blandat med återbruk, lånetjänster och reparationsverkstäder samsas i centrum.

FRAMTIDSSTADEN TRANÅS

Funktionen av en stadskärna i ett hållbart samhälle

Som en del i arbetet med Stadsvision 2.0 görs ett Vinnovafinansierat innovationsprojekt för att utmana bilden av framtidens stadskärna och lyfta fram småstadens roll i omställningen till ett mer resursmedvetet samhälle.

Med finansiering från:
VINNOVA

Shift
Sweden
impact innovation

Ett livskraftigt lokalsamhälle

Tranås roll

Storgatan i Tranås är en unik plats. Här ligger fokus på det gemensamma och lokala – lunchen är lokalodlad och majoriteten av alla varor du köper är producerade i Tranåstrakten. Tranås har på grund av omständigheterna i omvärlden känt sig tvungna att öka beredskapen och göra sig mer självförsörjande, och det är därför Tranåsborna har slutit upp tillsammans.

Livsmedel

I centrum finns stadsodlingar på både mark, tak och i källarlokalerna. Dessa använder den senaste sensortekniken för att styra bevattning, näring och skörd. Här finns välbesökta matmarknader och drop-off stationer för matleveranser från lokala producenter. Även Tranås skolor och äldreboenden serverar mat med lokala råvaror. Dagligvaruhandeln säljer till största del lokala råvaror och det finns även saluhall med restauranger, med fokus på lokala matprodukter och mathantverk. Det har blivit naturlig samlingsplats för Tranåsborna.

Konsumtion

Tranås har utmärkt sig med att ha ett eget ekosystem – med minskat avfall och ökad cirkularitet. På Storgatan varvas småskaliga familjeägda butiker med olika prylbibliotek och ”lånebutiker”. Delat ägandeskap mycket vanligt, och det underlättas av blockkedjor. Nyinköp har till stor del ersatts av att låna, och det lilla nya som konsumeras är producerat av lokala hållbara material såsom vårjackan av svamp-fiber. På Storgatan kan man hitta allt från fredagsoutfitten till vinterjackan eller skateboarden, men det är inte som vanliga butiker från förr. Här ”betalar” med sitt lånekort och lånar det under en begränsad tid.

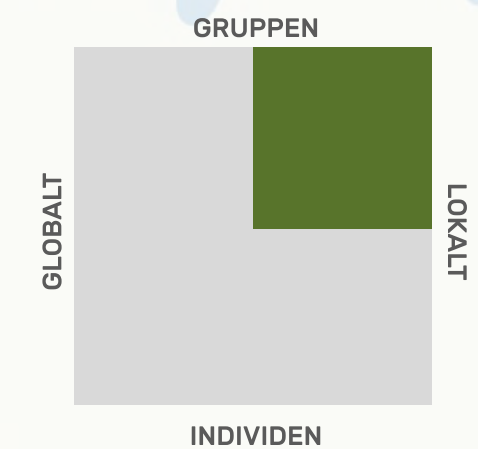
Det stora skiftet från att äga till att dela har medfört att flera nya företag inom restaurering av kläder, skor, prylar – så som fas labs och makerspaces – har etablerats i stan. Dessa samarbetar med delningstjänsterna och dit kommer människor för att träffas och samtidigt laga ett klädesplagg, reparera och bygga saker. Hantverkskunskap är högt värderad i samhället och det är något man värnar om att föra vidare från generation till generation.

Livet i Tranås

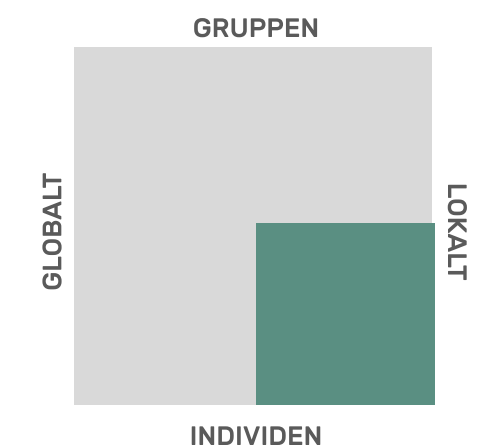
Att leva i Tranås innebär att man behöver ta ett större ansvar för gemensamma platser, verksamheter och aktiviteter. Därför betalar kommunen ut 25% av en heltidsslön för att ge människor möjlighet att gå ner i arbetstid och engagera sig i lokalsamhället, vilket också är ett krav för att få utbetalningen. Många är själva med och odlar och bidrar till en lokal matproduktion men det finns även ett stort antal produktiva ekologiska gårdar runt om staden.

Mobilitet

Det mesta man behöver finns inom cykelavstånd och lådcykelpoolen är ett välutnyttjat transportmedel och Storgatan har fått en utökad cykelbana för att göra plats för dessa. Delad mikromobilitet är de vanligaste transportmodaliteterna.

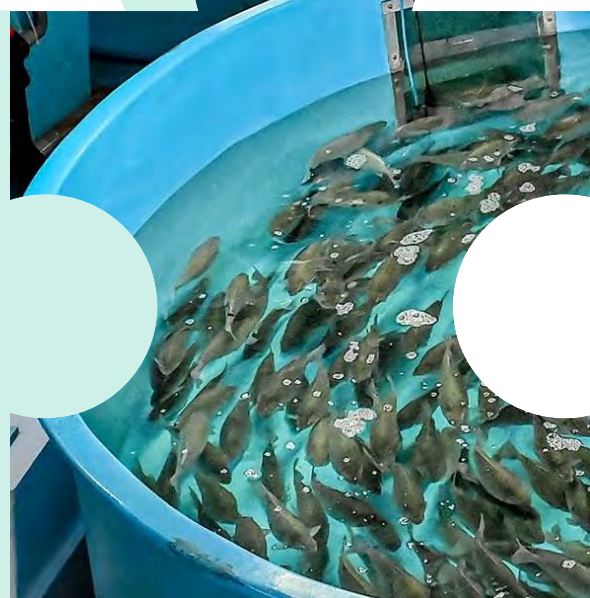

En fragmenterad vardag i en individanpassad stad

Vad har lett oss hit?

Gig-ekonomin har slagit igenom och allt fler livnär sig på att vara sin egen mångsysslare.

Hur är det hållbart?

Genom att renovera, reparera och göra om förlänger vi livslängden.

Funktionen av stadskärnan

Storgatan är en livlig och diversifierad marknadsplats. Det syns tydligt att kommunens inflytande på stadsplanering har minimerats och plan- och byggreglerna har lättats upp. Centrum omvandlas organiskt från gräsrotsnivå och de verksamheter som behövs för att försörjning och samhällstjänster ska fungera har skapat sin plats.

FRAMTIDSSTADEN TRANÅS

Funktionen av en stadskärna i ett hållbart samhälle

Som en del i arbetet med Stadsvision 2.0 görs ett Vinnovafinansierat innovationsprojekt för att utmana bilden av framtidens stadskärna och lyfta fram småstadens roll i omställningen till ett mer resursmedvetet samhälle.

Med finansiering från:
VINNOVA

Shift
Sweden
impact innovation

HELLO
FUTURE!

En fragmenterad vardag i en indivdanpassad stad

Tranås roll

Storgatan har omvandlats till en dynamisk, flexibel zon där traditionella butiker ersatts av verkstäder, pop-up-yltor, mikrofabriker och marknadsplatser där människor erbjuder sina tjänster och unika produkter.

Byggnader har anpassats för mångsidig användning – vissa lokaler fungerar som ateljéer dagtid och eventutrymmen kvällstid. Gamla butikslokaler har blivit mikroproduktionscenter där människor kan 3D-printa, reparera och återbruka produkter. Torg och parker har utvidgats för stadsodling, samlingsplatser och öppna flexibla ytor. Den mer mixade användningen av centrum har lett till två saker – dels att centrum har glesats ut och brett ut sig geografiskt, men också att det har utvecklats mer marknadsdrivet utan lika mycket central planering som förr. Det har resulterat i att man ser en blandning av toppmoderna hus och provisoriska byggnationer om vart annat och att temporära tillämpningar är vanligare.

Livet i Tranås

De flesta arbetar småskaligt som egenföretagare eller i gig-ekonomin som vuxit sig stark. Ofta inom hantverk, lokal produktion eller tjänstebaserade yrken. Eftersom priset på många varor har ökat har behovet av fler inkomstströmmar blivit ett faktum vilket har splittrat arbetsmarknaden och gjort 9-5 till ett minne blott. Människor säljer sina färdigheter och personliga varumärken, vilket har ersatt den traditionella fast anställningen.

Det är vanligt att jobba i gemensamma studios där man till exempel designar och tillverkar specialbeställda varor. Andra deltar i stadsodling eller driver matstudios där de lär ut och utvecklar nya sätt att använda lokala råvaror. Lokala tech-mikrofabriker erbjuder on-demand-produktion, där gamla råvaror återvinns och omvandlas till nya, skräddarsydda föremål. Kunskapsutbyte är en central del av vardagen – workshops och kurser har ersatt traditionell handel som stadens största sociala motor.

Tranås har blivit en plats för familjebildning där mer flexibilitet har gjort att fler väljer att skaffa barn. Detta har lett till en stabil befolkningstillväxt – inte främst genom inflyttning, utan genom att få människor att stanna kvar och skapa långsiktiga familjeenheter.

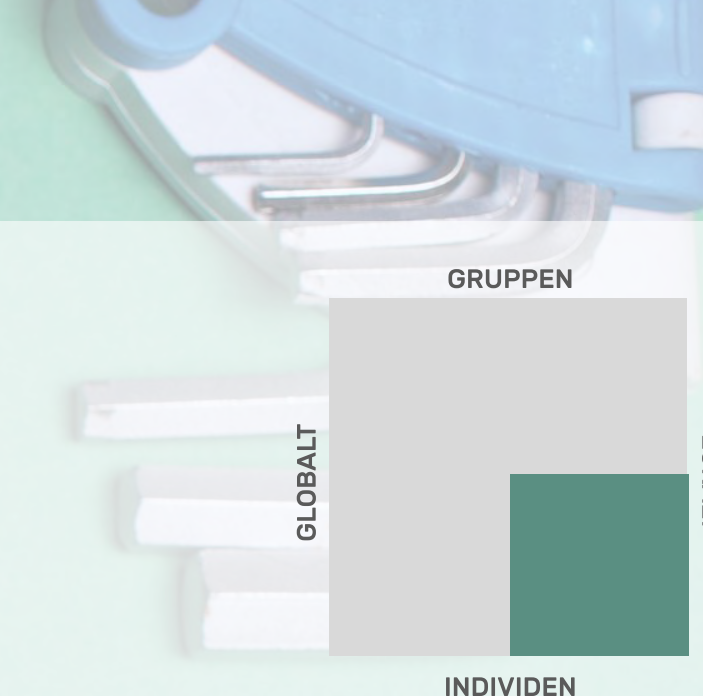
Tranås har ett levande lokalsamhälle där människor ärver kunskap och färdigheter från tidigare generationer, och utbildning sker mer genom onlinekurser än traditionella utbildnings institutioner.

Konsumtion

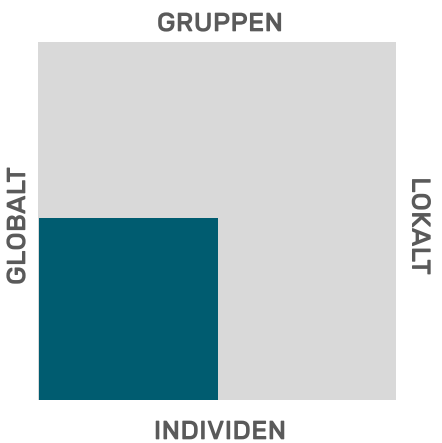
Konsumtion bygger på återbruk och lokalt producerade varor. Kläder och möbler sys eller snickras om efter behov istället för att köpas massproducerade. Reparationstjänster är en självklar del av vardagen, och produkter skapas on-demand i lokala mikrofabriker. Man har vant sig vid att kunna få mer eller mindre allt skräddarsytt efter sina behov. Hantverkstraditionen i Tranås har fått en revival. Mat köps via prenumerationstjänster från lokala odlare eller genom byteshandel i stadens matkollektiv.

Mobilitet

Mobiliteten är till stor del autonom och fossilfri. Många äger fortfarande sin egen bil, men det har helt övergått till eldrift. Självkörande transporttjänster levererar varor och transporterar människor på beställning, medan elcyklar och lådcyklar är de vanligaste färdätten inom centrum. Trots att det är ganska kraftig fordonstrafik med transporter mellan utspridda verkstäder och så vidare är det tyst och med liten påverkan på luftkvaliten på grund av elektrifieringen. Det lämnar gott om plats för grönområden, spontana möten och kreativa ytor.

Wellness möter entreprenörskap i en högteknologisk stad

Vad har lett oss hit?

Effektivisering och specialisering är ledord för utvecklingen som gett en teknik-acceleration och som kräver allt mer högutbildade invånare.

Funktionen av stadskärnan

Tranås centrum kombinerar wellness och entreprenörskap. Det är en plats dit man reser både för att ta hand om kropp och sinne och för att arbeta med vinnande idéer och innovativa företag med fokus på hållbarhet.

Hur är det hållbart?

Genom att minimera spill och maximera återvinning minskas resursanvändningen.

FRAMTIDSSTADEN TRANÅS

Funktionen av en stadskärna i ett hållbart samhälle

Som en del i arbetet med Stadsvision 2.0 görs ett Vinnovafinansierat innovationsprojekt för att utmana bilden av framtidens stadskärna och lyfta fram småstadens roll i omställningen till ett mer resursmedvetet samhälle.

Wellness möter entreprenörskap i en högteknologisk stad

Tranås roll

Tranås centrum har anpassats till en individualistisk livsstil där bekvämlighet står i fokus genom högteknologiska lösningar. Storgatan är ett nav med gröna ytor och byggnader som kombinerar hållbarhet och modern utformning som präglas av effektivitet. Här samsas showrooms för cirkulära produkter med hubbar för arbete och moderna hälsocenter. Den tidigare kurorten har återupplivats i en modernare tappning och erbjuder individanpassade hälsotjänster utifrån olika former av scanningar. Kombinationen av natur, som sjön Sommen och omgivande skogar, med teknologiska lösningar lockar både invånare och besökare. Naturen används för ekoturism, men också för stressreducerande individuella program som styrs av immersiv teknik. Men det som drar flest besökare till Tranås är ändå affärsskäl. Staden har utvecklats till ett nav startups och mindre företag som tar fram banbrytande hållbara lösningar.

Konsumtion

Något som särskiljer Tranås är avsaknaden av avfall. Allt material tas om hand och att producera avfall medför påföljder, både för företag och privatpersoner. Kommunen har infört material-ransoneringar och utvecklat ett system som trackar vad varje person konsumerar och återvinner. Genom att återvinna och återbruka erhåller man poäng som kan användas för att köpa saker som består av nya råvaror. Detta har å ena sidan lett till att man är mer mån om produkters livslängd, men också skiftat fokus från materiella ting till det intellektuella och hälsofrämjande. Många produkter som förr var fysiska är nu personaliserade digitala tjänster, så den traditionella handeln har minskat.

Mobilitet

Showrooms erbjuder en upplevelse snarare än produkter som sedan fraktas till kunden med autonoma leveranser. Självkörande transportmedel och flexibla lösningar gör det enkelt för invånare att ta sig runt. On-demand tjänster har helt ersatt den traditionella kollektivtrafiken.

Livet i Tranås

Invånarnas liv präglas av självförverkligande och datadriven optimering av hälsa och arbete. I och med höghastighetståg till Stockholm, Oslo och Köpenhamn lockar Tranås högutbildade från hela världen, som arbetar med hållbar teknik och innovation. Ett nytt modernt resecentrum har ersatt gamla Tranås station och antalet hotell och tillfälliga boenden har ökat för att ta emot affärsresenärerna.

Samtidigt har skillnaderna mellan de som kan delta i kunskapsekonomin och de som står utanför blivit tydliga. Många lågutbildade invånare pendlar för att hitta arbete eller jobbar i serviceyrken, vilket skapat en socioekonomisk segregation i staden. Sociala interaktioner sker ofta digitalt eller i exklusiva sammanhang, och gemensamma mötesplatser utanför ens egen bubbla har minskat i betydelse.

Hälsotjänster som individanpassad kostschema baserad på labbodlat protein eller insekter är en självklar del av vardagen, vilket förstärker känslan av ett splittrat samhälle där hälsa blivit en fråga om resurser och tillgång. Den närliggande naturen, med sitt lugn och sina möjligheter till avkoppling, är en viktig motvikt till den digitala livsstilen, men även den nyttjas främst av dem som har tid och råd att prioritera hälsa och rekreation.

